

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ДОГОВОРУ БАНКІВСЬКОГО РАХУНКУ В ОБЛІКОВОМУ ПРОЦЕСІ

Студ. Трикоза О.М.
Наук. керівник доц. Бунда О.М.
Київський національний університет технологій та дизайну

В ринкових умовах розрахунки суб'єктів підприємницької діяльності в силу вимог законодавства здійснюються в основному в безготівковому порядку, тобто з використанням їх банківських рахунків. У зв'язку з цим одним з перших договорів, які укладає юридична особа, є договір банківського рахунку. Завдяки цьому у підприємств виникла необхідність в організації облікового процесу договорів банківського рахунку.

Відповідно до чинного цивільного законодавства договір банківського рахунку - це угода, за якою банк зобов'язується приймати і зараховувати грошові кошти, що поступають на рахунок, відкритий клієнтові виконувати розпорядження клієнта про перерахування і видачу відповідних сум з рахунку та проведення інших операцій за рахунком.

Договір банківського рахунку на практиці оформляється, як правило, двома способами: шляхом складання та підписання договору у вигляді єдиного документа і без такого документа. Відсутність договору банківського рахунку у вигляді єдиного документа, підписаного сторонами, не означає відсутності договірних відносин.

У результаті аналізу положень чинного законодавства та думок вчених встановлено, що істотною рисою грошового зобов'язання банку по банківському рахунку є його абстрактний характер, тобто угода відірвана від свого заснування. Об'єктом договору банківського рахунку є дії банку: здійснення розрахункових операцій, ведення рахунку, кредитування рахунку та інші. Мета договору банківського рахунку укладається у вчиненні розрахункових операцій за дорученням клієнта.

Зміст договору банківського рахунку складають права та обов'язки сторін, пов'язані з відкриттям рахунку, його веденням, списанням коштів, закриттям рахунку і відповідальністю за невиконання або неналежне виконання умов договору.

Також слід зазначити, що договір банківського рахунку відноситься до числа консенсуальних, двосторонніх і відплатних. Основний елемент договору банківського рахунку - це зобов'язання банку здійснювати розрахункові операції. Відкриття клієнтам банківських рахунків здійснюється банками за умови наявності у клієнта правосуб'єктності.

Банк не має права визначати та контролювати напрями використання грошових коштів клієнта та встановлювати інші, не передбачені законом або договором банківського рахунку обмеження його права розпоряджатися грошовими коштами на свій розсуд. Черговість платежів по рахунку являє собою визначену законодавством послідовність списання коштів з банківських рахунків за кількома розрахунковими документами, термін оплати яких уже настав.

Законодавством не передбачено можливості обмеження права клієнта на розірвання договору. Договір банківського рахунку повинен вважатися припиненим з моменту отримання банком письмової заяви клієнта про розірвання договору (закриття рахунку), якщо більш пізній строк не зазначений у заяві. При цьому розірвання договору банківського рахунку є підставою закриття рахунку клієнта.

Розглянувши правову сутність і значення договору, можна прийти до висновку, що стабільність цивільного обороту багато в чому залежить від стабільності та досконалості правового регулювання відносин, що виникають з договорів банківського рахунку та від сумлінного виконання банком і клієнтом своїх обов'язків.